

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

Celovcu, 25. septembra 1902.

Štev. 39.

Nove volitve za koroški deželni zbor.

C. kr. koroško deželno predsedništvo je z odlokom od dné 16. septembra 1902 razpisalo občne volitve za koroški deželni zbor, kakor sledi:

A. Volitev poslancev iz občnega (četrtga) volilnega razreda se ima vršiti dné 5. novembra 1902.

Po § 9 zgoraj navedenega novega deželnozbornskega volilnega reda je vsaka krajna očina v deželi volišče. Za ta volilni razred obsega

- I. volilni okraj: deželno glavno mesto Celovec, sodnijske okraje Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Železna Kapla z glavnim voliščem v Celovcu;
- II. volilni okraj: sodnijske okraje Št. Vid, Svinec, Stari dvor, Krka, Breže, Wolfsberg, Št. Pavel in Št. Lenart z glavnim voliščem v Št. Vidu;
- III. volilni okraj: sodnijske okraje Beljak, Paterinon, Trbiž, Podkloster, Rožak in Borovlje z glavnim voliščem v Beljaku;
- IV. volilni okraj: sodnijske okraje Špital, Sovodje, Millstatt, Zgornja Bela, Greifenburg, Kot, Šmohor, Kočane in Trg z glavnim voliščem v Špitalu.

Vsi volilci enega volilnega okraja so združeni v eno volilno skupino. Vsak izmed teh štirih volilnih okrajev voli enega poslanca. Ako bi se volitev v enem zgoraj navedenih volilnih okrajev ne mogla dokončati dné 5. novembra t. l., naj se nadaljuje prihodnji dan. Ako je treba ožjih volitev, se iste vršijo dné 8. novembra t. l.

B. Volitev poslancev iz volilnega razreda kmetskih občin (tretjega volilnega razreda) se ima vršiti dné 10. novembra 1902.

Po § 7 navedenega zakona je vsaka krajna občina v deželi volišče. Za ta volilni razred obsega po § 6 deželnozbornskega volilnega reda

- I. volilni okraj: sodnijska okraja celovška okolica in Borovlje z glavnim voliščem v Celovcu;
- II. volilni okraj: sodnijski okraj Trg z glavnim voliščem v Trgu;
- III. volilni okraj: sodnijska okraja Št. Vid in Svinec z glavnim voliščem v Št. Vidu;
- IV. volilni okraj: sodnijske okraje Breže, Stari dvor in Krka z glavnim voliščem v Brežah;

V. volilni okraj: sodnijska okraja Velikovec in Dobrlavas z glavnim voliščem v Velikovcu;

VI. volilni okraj: sodnijska okraja Pliberk in Železna Kapla z glavnim voliščem v Pliberku;

VII. volilni okraj: sodnijske okraje Wolfsberg, Št. Lenart in Št. Pavel z glavnim voliščem v Wolfsbergu;

VIII. volilni okraj: sodnijske okraje Beljak, Paterinon in Rožak z glavnim voliščem v Beljaku;

IX. volilni okraj: sodnijska okraja Trbiž in Podkloster z glavnim voliščem v Trbižu;

X. volilni okraj: sodnijska okraja Šmohor in Kočane z glavnim voliščem v Šmohorju;

XI. volilni okraj: sodnijske okraje Špital, Greifenburg in Kot z glavnim voliščem v Špitalu;

XII. volilni okraj: sodnijske okraje Sovodje, Millstatt in Zgornja Bela z glavnim voliščem v Sovodju.

Vsi volilci enega volilnega okraja so združeni v eno volilno skupino. Prvi, sedmi in osmi volilni okraj voli vsak po dva poslance, ostalih devet volilnih okrajev voli vsak po enega poslanca. Ako bi se volitev v enem zgoraj navedenih volilnih okrajev ne mogla dokončati dné 10. novembra t. l., naj se nadaljuje prihodnji dan. Ako bi bilo treba ožjih volitev, se iste vršijo dné 12. novembra t. l.

C. Volitev poslancev iz volilnega razreda mest, trgov kot takih in obrtnih krajev, kakor tudi trgovinske in obrtne zbornice (drugega volilnega razreda) se ima vršiti dné 13. novembra 1902.

Vsak spodaj imenovanih krajev je volišče. Za ta volilni razred obsega po § 2 deželnozbornskega volilnega reda

- I. volilni okraj: deželno glavno mesto Celovec;
- II. volilni okraj: mesto Beljak;
- III. volilni okraj: Št. Vid in Trg z glavnim voliščem v Št. Vidu;
- IV. volilni okraj: Breže, Strassburg, Stari dvor in Hüttenberg z glavnim voliščem v Brežah;
- V. volilni okraj: Velikovec, Pliberk in Železna Kapla z glavnim voliščem v Velikovcu;
- VI. volilni okraj: Wolfsberg, Št. Lenart, Št. Andraž, Št. Pavel in Spodnji Dravograd z glavnim voliščem v Wolfsbergu;
- VII. volilni okraj: Špital, Sovodje, Greifenburg, Zgornjo Belo in Zgornji Dravograd z glavnim voliščem v Špitalu;

VIII. volilni okraj: Šmohor, Trbiž, Naborjet, Bleiberg, Kreut z glavnim voliščem v Šmohorju.

Po § 3 deželnozbornskega volilnega reda voli deželno glavno mesto Celovec tri poslance, ostalih sedem volilnih okrajev voli vsak po enega poslanca.

Ako bi se volitev ali morebiti potrebna ožja volitev v enem zgoraj navedenih volilnih okrajev ne mogla dokončati dné 13. novembra t. l., naj se nadaljuje prihodnji dan.

Pravi člani trgovinske zbornice volijo tri poslance. Ako bi se ožja volitev, ki bi bila morebiti potrebna, ne mogla dokončati dné 13. novembra t. l., naj se nadaljuje prihodnji dan.

D. Volitev poslancev iz volilnega razreda veleposostva (prvega volilnega razreda) se ima vršiti dné 15. novembra 1902.

Volilci iz tega volilnega razreda volijo po § 1 deželnozbornskega volilnega reda v eni volilni skupini deset poslancev. Volišče je deželno glavno mesto Celovec. Volitev se vrši v vseh volilnih razredih in volilnih okrajih po § 38 deželnozbornskega volilnega reda brez izjeme po glasovnicah (volilnih listkih).

Glasovnice kakor tudi poverilnice, po katerih se bodo volilcem naznanili tudi prostor, kjer se volitve vrše, ura pričetka volitve in ura, ob kateri se glasovanje konča, se bodo volilcem pravočasno vročile potom predstojne politične oblasti ali županstva.

Shod slovenskih nepolitičnih društev v Ljubljani.

Posebne vrste shod vršil se je 7. in 8. septembra v beli Ljubljani. Prišli so mladeniči od blizu in daleč, zastopniki svojih krepkih in nadebudnih tovarišev v raznih krajih slovenskih. V Ljubljani pokazala se je slovenska organizacija, ki hrepeni po izobrazbi poštenega našega národa. V ljubezni do tega ljudstva našli so se združeni Slovenci od vseh krajev domovine, a vsi skupaj so objeli zastopnike bratskega národa hrvatskega. Slovan je gledal v svojo bodočnost, ki bo krasna, zmagonosna, ako se sklepi, izrečeni na tem shodu od 500 zastopnikov sedem in sedemdeseterih društev izvrše in ako vsi nadaljujejo delo z isto ljubez-

PODLISTEK.

Tine in Barigeljc.

Pri Barigeljcu, 21. kimovca 1902.

To je bila huda! Kar skakala je, ko sem domú prišel. Malo sem se uže naprej bal, no tega pa nisem mislil. To pot mi je pa res srce v hlače zlezlo. Piskerček, v katerem jo je kuhala — svojo jezo, je vskipel. Še sedaj mi je hudo pri srecu, kedar se spominjam na tisto uro, ko sem domú prišel. To je bila huda ura, čeprav mežnar ni zvonil. Tudi streljali niso proti hudi uri. Kar ulilo se je na-me. Jest pa sem udan v božjo voljo čepel na stolici, kakor kak spehan popotnik, katerega toča na širokem polji od vseh strani obdeluje. „Za božjo voljo, ne bodi no taka“, prosil sem jo. Pa čem bolj sem prosil in prav globoko zdihoval, tem bolj je sekala. Seveda ne s palico, vendar njena beseda segala je v živo. Jokati se pa nalaše nisem hotel, ampak junaško sem pričakoval sklepa. Mislil sem si, saj sem jest uže tolikim pod nos dal in toliko ljudi po cele mesce za nos vodil, zakaj bi pa danes Franci tega veselja ne privoščil. Naj ima svoj „fraid“. Saj jest bom tako spet kmalu po svetu šel. Tu pa imam dosti časa na vse to pozabiti. Potlej bom pa s podvojenim veseljem užival pro-

stost. To sem le na tihem mislil. Rekel nisem nič, sem se rajši za jezik ugriznil in molčal, kot peč. To pot je imela Franca prvo in zadnjo besedo. Ujezili so jo seveda tisti nemškutarji in sorodna sodrga, pa jo je tako prevzelo, da sem jih jest slišal. „Ali je tega treba,“ rekla je Franca, „da toliko časa stikaš tam po Kitajskem in se toliko brigaš za tiste Bure, ki nam še v sorodu niso! Domá pa se godijo take reči, da bi človek od jeze počil. Dan za dnevom postajajo ljudje bolj predrzni. Pa kar sproti. Tvoji prijatelji te uže kar po časopisih zbadajo. In še mene je zadnjič eden bil uščenil. Cela dolina, ej kaj dolina, cela dežela me čisla, in mislila sem, Bog vé, kako sem lahko ponosna na-te. Zdaj pa le pomisli, da se iz tebe norčujejo in pravijo celó, da si „pukljast! Pomisli, da si bil vedno najbolj zal fant pod našim zvonom, in drži se vedno ravno kot sveča!“ — „Saj se tudi bom,“ sem zamrmral, in tako kihnil, da so mi hlače počile. France to ni motilo, ampak nadaljevala je svoj govor, resno in odločno. „Le poslušaj,“ rekla je, „kaj se govori tam v pliberški okolici. Vidiš, tisti «Snežež» tam doli, ki je še pred kratkim pisal, da si ti mož bistre glave in jeklenega značaja, kateremu mora celo vsak Nemeč prav dati, tisti «Snežež», od katerega imaš toliko pisem, v katerih ti piše tako zaupljivo o «pliberškem maslu,» kakor otroci sv. Miklavžu, kedar se mu priporočajo in mu naročajo, kaj naj prinese, vidiš tisti «Snežež», ki je druge svaril pred «pliberškim maslom,» je menda zdaj padel sam vanj in se poškodeval. Drugače menda ni nevarno, le v glavi je baje dobil rano. Padel je na glavo v maslo

in bil je v maslu do popka. Od nog do popka je menda vse dobro in zdravo, a od popka naprej pa, kakor ljudje pravijo, vse za nič. Zdravniki so raznega mnenja. Slovenski zdravniki pravijo, da je rešitev še mogoča, nemški pa trdijo, da mu bo to v glavi ostalo. Bati se je le, da bi nemški zdravniki, posebno pa pliberški dr. Dvorjak, prav ne imeli. Slednji opazuje, da «Snežež» od tistega časa, ko je v pliberškem maslu se poškodeval, vedno upije: «oh, jest pa le na left, le na left». Seveda, če je človek toliko časa z glavo v «maslu», kakor «Snežež», potem ni čuda, da si želi «na left». In pa še, če je tako «žavtovo», kot je pliberško! Saj je celo tista stara pliberška padarca, ki je včasih tiste zdravila, katerim več dohtarji niso mogli pomagati, rekla, da je tisto maslo, ki je udarilo «Snežežu» na prsi v «gornjem štuki», bilo strašno žavtavo. In zato ona trdi, da je «Snežež» preč; ona pravi, da je zgubljen.

Veš, Barigeljc, tvoja sveta dolžnost je, rešiti zdaj «Snežeža». Tolikim si pomagal, pomagaj še njemu. Pliberški «Korl» je menda hudo mazal in posebno pametno je hvalil «pliberško maslo» tistikrat, ko so v Libučah to maslo «koštali» in se za nemško komando požarne brambe v slovenskih Libučah navduševali. Ko bi bil Korl na Kitajskem ali pri Burih to govoril! To bi bil tekel, če bi le še časa imel! «Štajgarji», no ti so celo hvalili žavtovo pliberško maslo. Korlnov govor seveda ni bil tako imeniten, da bi se ministri zanj brigali, vendar ga je pa Kvedrova Neža, največja klepetulja pliberška, poslala v najbolj zanimiv evropski list — v «giftno krotó», in tam bodo brali enkrat Pliberčani, kako je — v starih

nijo in z isto požrtvovalnostjo, kakor se je pričelo. Delu so se posvetili, delati naj torej sedaj hočejo in zavedno izobraženo ljudstvo bo najlepše plačilo za trud, za ves znoj in za vse zaničevanje, katero mora prestati vsakdo, kdor hoče narediti ljudstvo samostojno, ki bo lahko premagalo vse boje in vse spletke smrtnih svojih sovražnikov.

V nedeljo ob 7. uri zjutraj zbrali so se od vseh strani slovenske zemlje prihiteli odposlanci in bratje Hrvatje v „Katoliškem domu“. V dolgi vrsti odkorakali so odtod v križevniško cerkev k sv. maši. Cerkevno propoved je imel g. dr. Evgen Lampé, ki je dokazoval, da ne more biti nasprotstva med pravo vero in pravo omiko.

Točno ob 9. uri se je pričelo zborovanje, katero je otvoril g. Luka Smolnikar. Današnji shod, dejal je govornik, kaže, da ni resnična trditev nasprotnikov, da mi katoličani poneumljamo ljudstvo. Mi hočemo omiko in to nosimo med slovenski narod. Mi hočemo duševni kapital našega naroda naložiti, da bo nesel sto in več odstotkov. Mi preveč ljubimo slovensko ljudstvo, da bi namepravali ga poneumljevati, marveč trudimo se za njegovo čast in blaginjo, ki sloni na neminljivih resnicah katoliške vere, da ga tako s skupnim delovanjem pripravimo na tisto stopinjo, da ga bo moral vsak narod spoštovati. Nato govornik pozdravi došle goste.

Svojim predsednikom izvoli shod g. dr. Jan. Ev. Kreka, ki prevzame predsedstvo in poudarja, da bo z železno roko vodil zborovanje. Sploh nam treba več ljubezni do železa in do tega, kar se iz železa kuje, bodisi motika, plug, če treba pa tudi meč! Četudi smo, kakor pravijo nasprotniki, majhni, a zavedamo se svojih dolžnosti in vemo vsaj, kaj smo, ko nasprotniki o sebi niti tega ne vedó. Vsakemu izmed nas odgovarja srce, da smo z duhom in telesom katoliški Slovenci in demokrati ter kot taki prijatelji ljudstva.

Vseh podrobnostij se moremo navajati zaradi pomanjkanja prostora. Glavna stvar so sprejete resolucije: o notranjem poslovanju „Zveze“, o izseljevanju, medsebojni pomoči, pravnem varstvu, o snovanju in vodstvu društev, o shodih, o gospodarstvu, o strokovnej organizaciji, o dunajski osrednji zvezi in o časnikarstvu. Posebno se je izrazila želja, da naj bi se slovenski krščanski časnikarji še letos sešli k skupnemu sestanku v Ljubljani, kjer naj določijo vzajemno postopanje z ozirom na novi kolportajni zakon, enotno agitacijo za naše časopisje; zlasti naj se slovenskim delavcem čim prej osnuje samostojen strokoven delavski list.

Zvečer so se udeleženci sešli na vrtu gostilne pri „zvezdi“ k veselici, ki je zbrala toliko ljudstva, da je bil tamošnji vrt mnogo premajhen. Prostor bil je jako okusno okrašen, vihrale so narodne zastave.

Izmed raznih pozdravov omenjamo besed g. Moškefca in g. Rupnika. Prvi se spominja obmejnih Slovencev, zlasti Korošcev, ter presrečno pozdravlja zastopnike delavskega društva iz Prevalj. V razširjenju naše organizacije je rešitev slovenskega ljudstva.

G. Rupnik iz Prevalj se zahvali v imenu Korošcev. V hudih stiskah so Slovenci na Koroškem, ampak krščansko-socialna misel, katera je zanesla med ljudstvo združevanja in medsebojne

časih pri posebnih priložnostih smel — «pliberški purgar» govoriti in ga niso zaprli v tisto hišo v Celovcu, ki se blišči ob tisti cesti. Poslušaj, Barigelje, kaj poroča «giftna krot» o Korlnovej čenčariji: „Potem pa je prijel za besedo in jo je držal «Korl» ter je zinil tako-le: Visoki štajgarji! Jest sem zmerom rekel in što še štukej ponovim: Mi smo mi, mi smo mi, mi smo Pliberčani, — Mi se ne bojimo, če smo tudi sami. (Splošno odobravanje.) Vidite, dragi štajgarji, to je bilo zmerom tako, da so pliberški purgarji živeli med Slovenci in le od Slovencev. To je bilo, je in ostane. (Štajgarji upijejo «hajl!») Vas Slovencev v našem mestu in pa v pliberški okolici je toliko, da bi nas lahko purgarje nemške krvi na salati snedli. Vaš «Snelež» je rekel sicer, da nas bi bilo za to salato premalo, pa tudi za to se ni treba bati, da bi nas snedli, ker se bojite, da bi vam mi v želodci obtičali. (Vse upije hajl! — «Snelež» se neprenehoma usekuje, menda ga nos srbi.) Zato pa ste se vi premislili in rajši vidite, da vas mi nemški purgarji pohrustamo. (Splošno veselje. — «Snelež» kiha.) Vi ste bolj voljni in vaše meso je bolj mehko, to je uzrok mojega veselja današnjega, da ne gremo mi v vašo, ampak vi v našo mavho. (Hajl!) Ko vas, dragi štajgarji, tukaj pod seboj vidim in pomislim na ogromno število Slovencev v Pliberku in njegovej okolici, mi na misel pride tisti — Mohamed. (Štajgarji upijejo: hajl Muhamed!) Vidite, vi štajgarji ne veste, kaj je bil tisti Mohamed, zato pa vam bom jest o njem nekaj povedal. Samo to vam rečem, če jest govorim, imate biti tiho. Če ne, vas bom manire naučil. (Štajgarji se uklonijo pred Korlnom, — «Snelež»

pomoči, ta mora pokazati svojo zmagujočo silo tudi v Korotanu.

Med posameznimi govori in lepo zabavo je hitro minul večer.

Z veliko življenjsko močjo nastopila so naša nepolitična društva na svojem prvem skupnem shodu. Pokazalo se je takoj, da bodo ti vsakoletni skupni sestanki velikega pomena za pošteno organizacijo slovenskega ljudstva, posebno za nas obmejne Slovence. S teh shodov nesel se bode ogenj pravega navdušenja med slovenski narod! S—.

Dopisi.

Beljak. (Popravljanje mostu.) Most na državni cesti čez Dravo v Beljaku, se bo za vozno pot popolnoma preuredil. Vsled tega se je ustavil promet za vozove od 16. t. m. naprej od 1/2.10. ure zvečer do 6. ure zjutraj, dokler se to delo ne konča, t. j. kake tri tedne.

— (Požar.) Dne 11. t. m. po 9. uri zvečer pogorel je v Beljaku za orožniško kasarno proti Valterjevi vasi stoječi skedenj Lepušičevih dedičev v pol ure popolnoma. Tukajšnja požarna bramba bila je urno na mestu in tudi druge iz okolice so prišle na pomoč. Škoda in zavarovalnina ste neznan. Razburjenost občinstva po treh streljih, katero je privrelo od vseh strani, deloma tudi iz perníc, se je kmalu polegla.

— (Konja in voz) ukradli so neznani tiči 6. sept. posestniku J. Tidl, po domače Špitalarju iz Ebenwald-a, občine Paternijnske, opoldne pri belem dnevu, ko se je mož „krepčal“ v gostilni J. Tomazarja v Šmartnem. Ko se Tidl tega dne vrača ob 11. uri predpoludne domu, oglasi se najprvo v Vranovi gostilni v Šmartnem. Tu se mu pridružita dva možka in se zabavata z njim. Čez pol ure jo vdarijo vsi trije od tukaj h „Gatterwirt-u“. Tu zalijejo žejna grla s pivom in se dobro počutijo. Možaka plačata, Tidl pa ostane. Vsedeta se na voz in jo odkurita proti Gornji Beli. Tidl šele kasneje zapazi, kaj mu je izginilo, zasleduje vesele voznike, toda zastoj. Titularnemu postajevozniku g. J. Tillerju posrečilo se je še-le po naporu iskanju čez dva dni v Bistrici v Rožni dolini najti enega tiča, 22letnega Jan. Taučarja iz Št. Jakoba. Konja je pustil v hlevu g. L. Schiller-ja v Wernberg-u. Izgovarja se, da je bil pijan in da ne vé, kod se je okoli vozil. Oddali so ga sodniji, da to bolj natanjko premisli. Tidl ima spet svojega konja in kola in pravi, da se bo v prihodnje raje sam vozil z njimi, kakor da bi se drugi brez njega vozarili. —k.

Borovlje. (Lokalna železnica Svetna vas-Borovlje-Podljubelj.) Zaradi gradnje železnice čez Karavanke pokazalo se je potrebno, da se zgradi stranska proga od Svetne vasi čez Borovlje na Podljubelj, po kateri se bo kasneje ob enem kakor na progi od Celovca do Svetne vasi, najkasneje po letu 1904 skupno prevažalo. Dežela bo prispevala za to lokalno progo 400.000 K. —k.

Grebini. (Razne reči.) Tukaj in v celi okolici so obrtni napisi: t. j. gostilnic, rokodelcev itd., izključno le nemški. Če se poprašuje, kako je to prišlo, da ni slovenskih napisov, ker tu in v okolici le Slovenci bivajo, odgovarjajo, da je „oblast“ tako zapovedala (?). Katera „oblast“ pa je tako zauka-

poklekne.) Vidite, vi «štajgarji», štoti Mohamed je bil mož (Štajgarji upijejo hajl! «Snelež» postaja vroče in želi na left, na left!). Ja, Mohamed je bil mož in je tudi rekel, da je on prerok, ali ljudje niso Mohamedu tako radi verjeli, kakor vi Libučanski štajgarji nam Pliberčanom. Zahtevali so od Mohameda, naj dokaže, da je on res prerok. Mohamed, ki je bil precej «frišen» mož, se ni dolgo pomišljal. Vsedel se je na star panj, rekel, da bo goro premaknil, in začel je ter cel dan klical: «Gora pojdi k meni, gora pojdi sem.» Ker se gora ni ganila, ljudje pa se vedno bolj glasno smejali, zato je Mohamed vstal ter zaklical: «Gora, če ti nočeš k meni, grem pa jest k tebi.» Kar je rekel, to je tudi storil zvit Mohamed. (Štajgarji ploskajo in hvalijo Muhameda; «Snelež» se praska za ušesi.)

Vidite, visoki štajgarji, taka gora ste vi Slovenci, in Mohamed smo mi Pliberčani. Samo nekoliko razločka je. Kar se Mohamedu ni posrečilo, to se je nam Pliberčanom. Ne mi, ampak vi ste se pomaknili k nam. To nas veseli!

Pa še drugi uzrok vam moram povedati, zakaj sem danes vesel. Pohvaliti vas moram zaradi vaše nemške komande. To ste jo pogruntali. Saj je vam lahko vsem znano, da je slovenska beseda bolj mehka, nemška bolj trda. In zato bodite prepričani, da bo ogenj kar bežal pred nemško komando in mogoče ga boste lovili, a gasiti vam ga ne bo treba nikoli. In pa še ta brizgalnica iz nemškega rajha, ta bo ogenj kar «panala». V tej je deset zaprtih coprníc. To bo uže izdalo. (Vse upije hajl! «Snelež» pa se je med tem na glavo postavil.) Vidite, štajgarji, zdaj ne bo več ognja in brizgal-

zala, nisem mogel zvedeti. V celem Grebinju sta samo dva slovenska napisa: „Tischler — Mizar“ in „Žandarska postaja“, kakor da bi bili tu sami trdi Nemci; pa ni tako, kar je tu Nemcev, so večji-del vsi privandrani. Da je Grebinj slovenski, kaže že njegovo staro ime „Windisch-Griffen“. Smešno pa je, da ima urar svojo obrtno tablo mesto klopi pred hišo. — Predno se v Grebinj pride od Velikovške strani, je ob cesti nasajeno sadno drevje, posebno jabolka na desno in levo, in je tako polno obrodilo, da se hočeje veje polomiti. Po drugih krajih je sadja le malo ali pa nič; toraj bo za mošt prav slabo leto. Sicer je pa letina prav dobra. Ker je bilo v vigradi tako hladno, so kmetje po hribih začeli še le sedaj žeti. Za otavo je bilo vreme prav ugodno. Dnevi so bili prav gorki, celo vroči, in se sme reči, da so ljudje otavo lahko posušili in pod streho spravili. Le turšica je letos zelo zaostala. Ajda je že rjavkasta, se bliža zrelosti in kaže dobro. — Čebele so sploh letos redko rojile, ker je bilo vreme v obče hladno. Zadnji dan meseca avgusta sem videl v Grebinjskem Kloštru čebele rojiti, kar se sploh redko zgodi, da bi se roj tako pozno preselil. Pravijo pa, da tako pozni roji niso kaj dobri.

Prevalje. (Toča.) Dne 13. sept. popoldne prišla je čez naš kraj huda nevihta, kakoršne ljudje že dolgo ne pomnijo. Bliskalo je in treskalo, da je človeka postajalo groza, udarila je tudi strela, hvala Bogu, da le v drevesa. Izpod jeznega neba se je vsula gosta, debela toča, da je je bilo v par trenutkih vse belo in je na več krajih ležala še ves drugi dan. Napravila je mnogo škode, zlasti pri ajdi in sadju.

Prevalje. (Zborovanje.) Naše slovensko katoliško delavsko društvo je priredilo v nedeljo dne 14. sept. v gostilni pri „Štökl-nu“ zopet svoje mesečno zborovanje, ki se je prav dobro obneslo. Ljudstvo je zasedlo vse prostore, mnogo moralo jih je še stati. Najprej je nam predsednik, g. Rupnik, v daljšem govoru poročal, kako se mu je godilo v beli Ljubljani na shodu slovenskih nepolitičnih društev, s kakšnim veseljem in navdušenjem so ga sprejeli, o čem se je tam razpravljalo in sklepalo. Naše delavsko društvo si mora gotovo šteti v čast, da je poslalo na ta važni shod svojega zastopnika, tembolj, ker so bile Prevalje edine na celi Koroški, ki so bile tam zastopane. Slava jim! Ker je naše delavsko društvo izgubilo prejšnjega vrlega, zaslužnega tajnika, č. g. Maierhoferja, izvolili smo zopet novega, č. g. Dragasnika, ki je tudi obljubil, da bo z vso vnemo deloval za naše društvo. Nato so naši prevaljski dijaki uprizorili igro „Vaški skupuh“. Vsi so dobro rešili svoje uloge in pokazali, da se prav dobro znajo sukati na odru, dasi je ta sila priprost; največ smeha je vzbudil premeteni berač Zlomek. Hvala vsem za njihov trud! Da bi se le kmalu zopet prikazali, vse ljudstvo jih bo z veseljem pozdravilo. Z največjim veseljem in navdušenjem pa smo sprejeli občeznanega „Reberskega Ozbeja“. Ta pa zna, ta: govoriti, peti in burke zbijati, da mu nihče ni kos. To je bilo smeha! Pa zna tudi vsakega tako potipati, da se mu mora smejati. Pozabiti pa tudi ne smemo naših vrlih domačih pevk, ki so nam zakrožile s svojimi čistimi, jasnimi glasovi več lepih milih slovenskih pesnij. Tako smo se zares dobro

nico boste potrebovali za pretakanje «pira», kedar boste žejo mestu ognja dušili, in na tiste zlate čase jest vzdignem čašo ter rečem «gut durst!» —

„Tako je govoril Korl. Barigelje, če hočeš še več slišati, le pojdi doli“, pravi Franca. In res, takoj se je podal na pot in bo prihodnjič o svojem poizvedovanju obširneje poročal Barigeljc.

Smešničar.

* Nek zdravnik je ozdravljaval bolno gospodičino bogatega grajščaka. Poklican pa je bil k nekemu oddaljenemu bolniku, tako da tri dni gospodičine ni mogel obiskati. Četrty dan jo prisopiha na vso sapo in potrka na grajščinska vrata. Vrtar pride odpirat. Ko zdravnika zagleda, reče mu: „Oj ne trudite se več gori, gospodičino smo že danes zjutraj pokopali; ona si je tudi brez vas pomagala.“

* Kuharica: „Milostljiva gospa! Prosim, da mi napišete spričalo.“ — Gospa: „Ja kaj hočem zapisati v vaše spričevalo vam, ki ste tako malopridna dekla? Tega vendar ne morem zapisati, da sem z vami bila zadovoljna?“ — Kuharica: „Tega tudi treba ni; zapišite le samo to, da sem cele tri mesece ostala pri vas v službi, — s tem bote mene najbolj pohvalili in priporočili.“

* Ona: „Ljubi moj Jozej! to ni kljunač ali kornprat, to je le gos, ki si jo v gozdu ustrelil.“ — On: „Primaruha! To je pa vendar preveč, kar se naše dni godi. Ni dosti, da nam brezvestni ljudje vsa jedila pokvarjajo, — zdaj še nedolžne živalice v gozdu svojo podobo in svoje meso preminjajo in pokvarjajo.“

imeli in le prehitro je prišla temna noč in čas ločitve. Teško smo se ločili, a ločili smo se z zavestjo, da so bile te kratke ure res lepe, prijetne ure in gotovo nobenemu ni bilo žal, da je prišel k zborovanju.

Podjunska dolina. (Nekaj posebnega.) Hodeč po lepi podjunski dolini, dojdem šolarje vračajoče se po sklepu šole domu. Dobili so ravno spričevala in nekaterim se je svetil obraz, ko so videli, da je število „einserjev“ mnogo, drugim se je zopet kremžil, ko so videli one spake od „firarjev“. In marsikateri je ugonobil belo pismo, da bi ne povzročilo kot „corpus delicti“ mazanja z blagodejnim brezovim oljem. Pognal je kosce v zrak in veter jih je raznesel na vse strani, morda s tem tudi vse to, kar se je šolar med letom naučil ali tudi ne, kar je pri dandanašnjih šolah lahko umevno. Ko tedaj dojdem fante in dekleta, me pozdravljajo v nemškem jeziku. Obrnem se in jih vprašam, če ne znajo slovenski. „O, dro“, oglasijo se vsi. „Čemu pa tedaj slovenski ne pozdravljate?“ In tedaj se ojunaci majhna deklica in pravi: „Mi smo pač mislili, da ste samo nemški, ker ste tako le napravljani.“ Tako tedaj, sedaj sem pa zvedel pravi vzrok. Tako se je tedaj že ukoreninila misel, da Slovenec ne more biti kaj boljšega, da je gospod le — Nemeč. Tedaj le on ima pravico nositi lepšo suknjo, za Slovenca kaj takega ni! Mislim pa, da krojač more prikrojiti tudi Slovencu lepo obleko in še ni treba biti vsakemu, ki nosi boljšo suknjo, nositelju nemške kulture. Spominja me ta odgovor na nek slučaj. V nekem kraju je krajni šolski svet naročil, da naj šolarji pozdravljajo v jeziku kraju primernemu. Tamošnji učitelj pa je to tako raztolmačil otrokom: Domače ljudi morate slovenski pozdravljati, kdor je pa lepši oblečen, tega pa nemški. Morebiti je pri tem slučaju kaj enakega!

Št. Vid v podjunski dolini. (Dva grobna križa.) Gotovo nekaj izvanrednega je, če ima mrlič na svojem grobu dva križa. To redkost morete videti na našem pokopališču. Umrl je 24. marca leta 1898. najemnik Pušnikove kmetije v Nagelčah, Tomaž Poluk. Domači sorodniki napravili so rajnemu lesen križ na njegov grob s slovenskim napisom, po katerem je Pušnik, kakor je tudi res, umrl 24. marca l. 1898. Neki drugi sorodnik v Celovcu, brez da bi se z drugimi sorodniki dogovoril, napravil je rajnemu drugi spomenik z nemškim napisom, po katerem pa je Poluk umrl že leta 1897., torej po nemškem napisu eno leto prej, kot po slovenskem. Znabiti da je rajni Pušnik znal tudi kak jezik, ki mu je za eno leto poprej v večnost pripomagal. Sedaj pa še kdo reči, da z nemškim jezikom ne pridemo hitreje naprej kot s slovenskim.

Št. Štefan pri Trušnjah. (Ogenj.) V noči od 13. do 14. t. m. nastal je v tukajšnji zakristiji (žagradu) na do sedaj še neznan način ogenj, ki je uničil večino mašnih oblačil in perila, tako da znaša škoda skoraj čez 200 glđ., katera svōta je za tukajšnje precej revno župnijo velika.

Sinčavas. (Železnica Sinčavas-Kapla.) Omenilo se je v nekem dopisu „Mira“, da se pové o primernem času še nekaj o slovenskih napisih na postajah nove železnice. Evo vam tedaj zopet nekaj! Ko sem šel proti domu, vidim v Dobrlivasi na postaji na eni strani postaje mogočno zapisano „Eberndorf“, na drugi strani pa slovenski — čudite se in strmite —: „Doverlavas“. Grom in strela! Ta jo je pa potuhtal, to bo dalo našim jezikoslovcem mnogo dela, da bodo našli tudi vzrok, od kedar ima pravico vladati „v“ namesto „b“. No, in še nekaj; na eni strani hišice je nemški napis, na drugi pa slovenski. To bo tedaj tako: Če se peljemo iz Sinčevasi v Kaplo, bomo vsi Nemci, če pa nazaj, pa vsi Slovenci, a se ne bo marsikateri ustrašil te spremembe? Gremo malo dalje mimo Goselne vasi za jezerom, kjer je lepo hladno, da si malo ohladimo svoje ogorčenje nad tem napisom, in pridemo v Žitarovas. Tam je postajica in zraven bela tablica z napisom na eni strani: Haltestelle „Sittersdorf“ — Postajica „Žitarovas“, na drugi: Haltestelle „Sittersdorf“. — Postajica „Žitarovas.“ Imenitno! Kdor zna, pa zna, je rekel oni, ki je s svedom kozla drl. Le hitro naprej odtod, da nas noč ne dobi in si moremo še ogledati napis v Železni Kapli. Mimogredé smo si ogledali še novi napis na Miklavčevi postaji. Zbrisali so prvotni „Miklavec“. Toda sedaj v Kaplo. Tam stoji pod nemškim napisom slovenski, ki je za tretjino manjši, seveda, ker je tudi število Slovencev samo tretjina na Koroškem. Ta napis se glasi: „Železna Kaplja.“ Konec krona delo. Tako tedaj, če potuješ ob železniški progi in čitaš napise, razun dveh ali treh, niti jeden ni pravilno napisan. Kaj takega nas pač ne more pustiti hladne krvi. Vsakega Slovenca mora srce boleti nad takimi spakami. S tem se vendar smeši slovenski jezik in mislim, tega ravno ne zasluži. Vsak ima rad, da se njegovo ime pravilno piše, in tako moramo tudi mi zahtevati, da se krajevna imena v slovenskem jeziku pravilno pišejo. Vprašamo tedaj, ali res ni bilo

mogoče, napraviti pravih napisov? Bolj verjetno se nam pa še zdi, da oni, ki so napise izvrševali, slovenščine sploh zmožni niso bili in zaradi tega te napake. V tem slučaju bi pač nujno prosili, da bi se te pomote popravile. Kapelčanom slovenski napis posebno bōde v oči, vsaj nekaterim; trdijo namreč, da trpi pod tem „nemški značaj“ trga. No, le mirni bodite, ta napis, že itak majhen, če tudi v rdečih črkah izpeljan, katera barva vendar le vzburja žolč — puranom —, ta napis vam ne bo vzel vašega nemškega značaja, sicer pa pomislite, da se ne boste vozili samo vi iz Kaple, ampak tudi Slovenci iz teh krajev, katerih je dosti več in ki vam nosijo svoj denar, in ti tudi morejo zahtevati napis v svojem jeziku! Saj se pa tudi slovenskega denarja prav ne branite in še nismo slišali, da bi ta sprivil v nevarnost tisti vaš „nemški“ značaj!

Reberca. (Nova železnica.) Zgradba nove železnice je skoraj gotova. Napravljena je tudi že telefonična zveza z Železno Kaplo, in v Sinčevasi so že vozovi, tovorni kakor tudi za osebe. Sedaj te dni se bo vozil takozvani „Polizeizug“, ki bo skušal, ali je proga dovolj trpežno napravljena. Barbarji so večinoma šli z lastavkami vred v tuje kraje. Začetkom vinotoka pa bo slavnostna otvoritev. In potem se bo pa še marsikaj spremenilo. Ne bo več pomikanja težko naloženih vozov, ne hitro drdrajočih fijakerjev (izvoščekov) in marsikateri konjiček bo šel v dobro zaslužen pokoj.

Reberca. (Vihar.) V soboto dné 13. t. m. prišla je tudi k nam huda ura in je padala med gostim dežjem tudi toča. Vmes pa je razsajal grozen vihar, kakor je že to navadno na Reberci, dà, razsajal je s tako silo, da je v komendi izpulil — rep petelinu, ki sedaj žalostno poveša svojo glavo, premišljujoč, kako bi zopet novega dobil. — Ta žalosten „eksempel“ poroča vsem radovednim ljudem *Ožbej.*

Škocijan. (Razno.) Bolj, kakor prejšnja leta je bilo letos obiskano letovišče klopinskega jezera, ki leži v naši fari. Stalno je bivalo tukaj okoli 160 tujcev, drugih je bilo tudi veliko, tako da so bila oddana vsa stanovanja. — Z letino so naši kmetje prav zadovoljni; le ajdo sta nam suša in južni veter zelo posmodila in prerano dozorila; varuj nas Bog sedaj še preranega mraza. — Na rožnensko nedeljo obeta biti pri nas lep dan. Naša Ciril in Metodova podružnica napravi tedaj jubilejno slavnost papeževnega 25 letnega vladanja. Slavnost se vrši v cerkvi s „Te Deum“ in prilično pridigo na Šentjurski gori, kjer se obhaja tedaj druga služba božja. Popoludne po blagoslovu pa se vrši podružnično zborovanje s slavnostnim govorom, katerega govori č. g. V. Weis iz Velikovca. Da bode zraven resnega dela tudi nekaj vesele spremembe, zato bode skrbel škocijanski moški zbor, ki prav pridno goji in razširja čast pesmi slovenske. Svojo pomoč so nam obljubili tudi vrli tamburaši-Biserničani iz Celovca. Reberški Ožbej tudi prilomasti, če ne z novim „fik-fik“ od Miklavca do Sinčevasi, pa s svojim „štifletencugom“ čez Vrbe. Tokrat namerava po Škocijanu „farbati“ z raznimi barvami; tudi nam prinese lepo sliko „dječjih turmov“. Kakor 26. januarja, tako tudi obeta sedanje naše zborovanje biti sijajno; zato pa pridri vrlo slovensko ljudstvo iz podjunske doline in iz sosednih krajev dné 5. oktobra v velikem številu k Majarju v prijaznem Škocijanu. Na svidenje!

Vetrinj. (Zaradi žaljenja časti) tožila sta svojega g. župnika dr. Ivana Amšl-a dva tukajšnja posestnika, farana Rup in Kopajnik. Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli preje poročati. Obravnava, ki se je vršila 3. septembra t. l. in pri kateri je zastopal tožitelje znani — protestant dr. Mesiner, toženca pa dr. Pupovac, je dokazala, da so bile vloge g. dr. Amšl-a resnične, a tožbe Rupove in Kopajnikove popolno neutemeljene. Sedanja tožba pokazala je ravno nasprotno od tega, kar je menda (?) dognala protna obravnava proti Berčingerju lansko leto. Čestitamo in kličemo: Proč s porotniki pri tiskovnih pravdah! Naj se take tožbe prepuščajo posameznim sodnikom! S—.

Gospa sveta. (Zaklade kopljejo?) Skozi 7 tednov kopalo je vsak dan 6 do 10 delavcev proti plačilu dveh kron na grobišču, da so iskali starine. Koliko je bilo treba plačati za svet, koliko je imel plačila vodja, ki je prišel iz Celja — vse to se od tega naše vednosti. In vspeh tega razkopavanja? Kratko rečeno: Velika ničla! Kmetom so bili skozi teh 7 tednov odvzeti delavci, deželni in državni denar so pa tako rekoč vrgli proč. — Tudi mozajik bil je predrago plačan, vzrok temu je seveda javno mnenje (?). Če bi hotel kak zasebnik ali kaka akcijska družba to razkopavanje nadaljevati, bi pa res — sicer nismo merodajni — svetovali, da si kupi takoj celo oralo sveta in da po načrtu dela, ne pa, da danes izkopljejo tukaj luknjo, jutri jo pa zopet zasujejo; davčni denar se pač gotovo lahko porabi za marsikako bolj potrebno in koristno stvar. Jih imamo pri nas dovolj! S—.

Kanalska dolina. („Slovensko planinsko društvo“ in njega nasprotniki.) Celovške „Freie Stimmen“ so nedavno izrazile jezo in spraznile žolč nemških nacjonalcev, osobito onih gospodov, ki osrečujejo naše gorsko ozemlje z nemškimi napisi. Kaj je spravilo te gospode zopet v tak pomilovanja vreden položaj? „Zlobno“ slovensko planinsko društvo, oziroma njega zilska podružnica ni prej vprašala dotičnih gospodov, ali sme v letu 1902. po K. sploh še živeti, in drugič, če dobi zato milostno dovoljenje, ali sme v svoji domovini, h kateri še do dandanes pripada sloveča „Zajezerca“ pod Višarjami, kupiti nekaj zemljišča, da si tam sezida planinsko zavetišče. Ker je slovensko planinsko društvo bilo tako „drzno“, da ni prosilo za tako dovoljenje in ker koplji v tem oziru že skoz več let svoje grehe, zategadelj „Freie Stimmen“ in njih pristaši na slovenskem planinskem društvu ne vidijo ne trohice kaj dobrega, ampak vse, kar stori to naše društvo, je samo zloba, vse je naperjeno samo Nemcem v škodo, še imena „planinskega društva“ ne zasluži več. — Čudni ti Nemci, ki mislijo, da mora ves svet po njih volji plesati. Najbolj jih jezi, da slovensko planinsko društvo deluje tudi tam, kjer so nemški pritepenci razpeli svoje mreže po slovenskih gorah in se tam obnašajo, kakor bi bile te njih večna posest. Milostljivo bi pripustili, da bi slovensko planinsko društvo delovalo samo v takih krajih, kamor ni seglo nemško društvo, to se pravi v prav neobiskanih, turistično brezpomembnih krajih. Gotovo dejstvo je, da je nemško planinsko društvo posedlo najlepša in najzanimivejša mesta v naših gorah, če tudi marsikje ni storilo Bog vé kaj imenitnega, ampak ravno toliko, da smatrajo naše lepe kraje za nemško posest. Če pa Slovenci na lastni rodni zemlji kaj koristnega in boljšega napravijo, če marsikje, kakor na primer na Triglavu, daleč prekosijo Nemce, tedaj ti kar zaženó huronsko vpitje, da jih Slovenci motijo na njih nemški posesti, da jim delajo konkurencio in da izkoriščajo nemško delo. Ko bi naši Nemci malo bolj pametni bili, kakor so nacjonalni, bi se morali le veseliti, da tudi Slovenci delujejo v prospeh planinstva, ker to koristi tudi nemškimi in drugim potujočim planincem. Marsikateri Nemeč je že prav prijetno in zložno hodil po naših potih in prenočeval varno v naših planinskih kočah, bil tam prijazen in dobro postrežen, da je moral nehoté izraziti svoje veliko zadovoljstvo. — Nemško planinsko društvo se pa ravno v naši domovini najmanj ozira na nas. V popolnoma slovenskih krajih, kakor na Kranjskem in Goriškem, — da bi ne govoril sploh kaj o Koroškem — postavljajo samo nemške kažipote in napise; marsikaki Slovan je moral nehoté zapustiti nemško kočjo, kakor se je na primer pred dvema leti pripetilo češkemu profesorju z dijaki, da so morali sredi noči zapustiti nemško Berthakočo pod Jepo, ker so jih Nemci, ki so pozneje prišli, zapodili. Kak nedolžen podpis Slovana v spominski knjigi dá navadno povod najsovražnejšim opazkam proti Slovanom; in celo nevarno je govoriti v nemških planinskih kočah ob prisotnosti Nemcev kako slovansko narečje. — Krivično nemško naziranje o Slovincih in sosebno o slovenskem planinskem društvu spričuje tudi trditev v „Freie Stimmen“, da zilska podružnica slovenskega planinskega društva ne zida v „Zajezeri“ pod Višarjami planinskega zavetišča iz potrebe, ampak iz samega sovraštva do Nemcev. Zategadelj pozivlja ta list nemško časopisje, naj natančno zasleduje delovanje slovenskega planinskega društva in naj pokaže, da slovensko planinsko društvo sploh ni kako planinsko društvo, ampak društvo agitatorjev, ki hoče še krasnemu planinskemu svetu kazati svojo nadutost. Zraven se pa „potujoča Nemčija“ svari, naj ne podpira nepremišljeno Slovencev. — Taka pisarija se sama sebe obsoja in kaže ošabnost in krivičnost gotovih Nemcev v pravi luči. Slovincem, posebno koroškim, naj bo to jasen opomin, da prav številno pristopajo k zilski podružnici slovenskega planinskega društva, katero ima po svojem neumornem delovanju velike zasluge za našo domovino. Posebno se priporoča velepomembno podjetje v naši divni „Zajezeri“ v izdatno podporo, da ostane ta prekrasni gorski kraj na zapadni slovenski meji našemu národu ohranjen, da se tam kmalu vzdiguje naš lastni planinski dom, kjer si bomo v svežem gorskem zraku, v rajsko lepem svetu, odmaknjenem mirnem kraju krepili zdravje, v družbi bratov se vedrili, pa tudi se navduševali za višje idejale, gledajoč tu krasoto in veličastnost stvarstva Božjega na naši lastni in dragi rodni zemlji. —r.

Novičar.

Na Koroškem.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil lovsko postavo, kakor jo je sklenil deželni zbor v zadnjem zasedanju. — Dalje je cesar potrdil postavo o zazidanju blaškega potoka v zilski dolini.

Duhovske zadeve. Za veroučitelja na meščanski šoli v Volšbergu je imenovan g. H. Pietschnig, provizor v Tvengu. Prestavljena sta gg. provizorja: Edg. Klimsch iz Št. Petra v Lesu v Karnski grad in M. Thaller iz Št. Jurija ob jezuru v Nemški Plajberg. — Razpisana je do 25. okt. župnija Št. Peter v Tvengu.

Po slovenskih deželah.

Druga slovenska umetniška razstava v Ljubljani se je otvorila v soboto 20. t. m. Otvoritev bila je svečanostna in se je vršila ob 12. uri popoldne. Vredba razstave je jako ukusna in jury je sprejela približno poldrugsto umotvorov, nad 70 del pa je bilo odklonjenih. Otvoritev ni le samo umetniškega pomena, nego splošno kulturnega. Pri nas je vpodabljačo umetnost, katero so včasih naši predniki mnogo bolj gojili, kakor mi do zadnjih let, dvignilo iz smrtne spanja slovensko umetniško društvo. S prvo razstavo smo pokazali tujcem, da smo Slovenci kulturni narod, da imamo svoje zastopnike na vseh poljih umetnosti; pokazali smo, da imamo pravico reči, da smo kulturni narod. Kakor pa je bil prve razstave le bolj namen, gorenje dejstvo konstatirati, tako je pokazala druga izložba, da stopamo korak za korakom navzgor in se bližamo, oziroma smo tudi ponekod že dosegli svetle višave čiste umetnosti.

Shod proti pijančevanju, ki se je zadnji teden vršil v Ljubljani, se je prav povoljno obnesel. Govorili so gg. bogoslovec Kranjc iz Maribora, profesor dr. Jožef Debevec, župnik Trunk iz Kazaz na Koroškem in župnik Kosec iz Kamenj na Goriškem. Koncem shoda so zborovalci sprejeli več tozadevajočih resolucij.

Tržaški Slovenci so priredili v nedeljo dne 14. septembra velikanski shod, na katerem so zahtevali ljudskih šol za slovenske otroke v Trstu. Nad 5000 tržaških slovenskih otrok nima v Trstu nobene ljudske šole, in okoli 9000 otrok iz okolice in mesta nobene srednje šole. To so vnebovpijoče razmere. Že celih 18 let prosijo tržaški Slovenci vlado za odpomoč, a vlada ima za Slovence le gluha ušesa. Shod v nedeljo je bil vrlo dobro obiskan. Udeležilo se ga je nad 6000 ljudi. G. dr. Gregorin je pojasnoval šolsko vprašanje slovensko. Oglasili so se tudi socialisti, katerim je zelo dobro odgovarjal g. dr. Rybař. Ko je predsednik Mandič zaključil zborovanje, zaklical je množicam: „Ako pa ne pomore tudi ta današnji naš nastop, pojdemo na ulico.“ Tem besedam je sledilo nepopisno navdušenje med vsemi zborovalci. Od ust do ust se je raznašal silen odmev, roka se je vzdigovala za roko, širila so se junaška prsa delavcev — ves zbor je predstavljal samo eno telo, telo razjarjenih slovenskih očetov.

Križem sveta.

Nemški strah pred lužiškimi Slovani. Strah, ki ga povzročajo Nemcem Poljaki v Poznanju s svojo narodno borbo, je zadobil zdaj še nove večje oblike. Znano je, da so Prusi mislili lužiške Srbe že popolnoma izgubljene za slovanstvo in jih zaradi tega tudi niso narodno preganjali. Kar h kratu pa se je ta deloma ponemčeni narod dvignil v zavesti, kako veliko krivico so mu storili Prusi, hoteli ga oropati narodne svetinje. Prvi pojav te zavesti lužiških Srbov je bil, da se je vršil te dni kongres lužiškega dijaštva, katerega se je udeležilo tudi nekaj Čehov. In zdaj je zavladal strah v Berlinu; nemški listi pišejo: „Še par takih shodov in v vsem lužiškem narodu se zbudi neugasna mržnja proti Nemcem.“ Strah Nemcev, da se krivica utegne maščevati, je torej velik in — opravičen.

Tržne cene.

V Celovcu, dne 18. septembra 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	10	—	12	50	— konj
rž	8	52	10	65	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	47 vprežnih volov
oves	4	52	5	65	— 7 juncev
turšica . . .	8	80	11	—	63 krav
pšeno	14	80	18	50	2 telci
fižol rdeč . .	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	2	92	— prasce
grah	—	—	—	—	
ajda	8	30	10	37	

Sladko seno je meterski cent po 5 K 40 v do 6 K — v, kisló seno po 3 K 90 v do 5 K — v, slama po 2 K 90 v do 3 K 40 v.

Promet je bil slab.

Beljak, dne 17. sept. Prignali so: 175 konj, 34 pitanih volov (66—68 K), 262 vprežnih volov (50—52 K), 92 juncev, 42 telci, 3 bike, 156 krav. Kupci iz Solnograda, Tirolskega, Avstrijskega, Kranjskega in iz okolice. Kupčija živahna, cene dobre.

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Škocijan in okolico priredi na rožnensko nedeljo dne 5. oktobra t. l. slavnostno zborovanje v proslavo 25letnice vladanja papeža Leona XIII. Shod se prične ob 3. uri popoldne v gostilni g. Majerja. Slavnostni govor govori g. kanonik V. Weis iz Velikovca; pri slavnosti sodeluje domači moški zbor in tamburaši društva „Bisernica“ iz Celovca. — K prav obilni udeležbi vabi.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Medgorje in okolico priredi v nedeljo dne 12. oktobra 1902 ob 4. uri popoldne svoj letni občni zbor pri Martinu v Habru po sledečem vsporedu: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori in nasveti. 3. Predstava igre: Jeza nad petelinom in kes. 4. Petje in produkcija z gramofonom, najnovejšim gorilnim strojem. 5. Pobiranje letnih doneskov. K obilni udeležbi uljudno vabi vse okoličane

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Loterijske številke od 20. septembra 1902.

Linc	2	22	74	3	9
Trst	60	4	53	8	43

NAZNANILA.

Brinjevec,

natorni, staro in obležano blago, 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. **Fina, stara slivovka,** liter za 2 kroni, pošiljam proti povzetju.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

V najem dá

s prvim oktobrom t. l. hranilnica in posojilnica v trgu Spodnji Dravograd na Koroškem

kavarno in gostilno,

kjer uraduje. Hiša ima več sob za sprejemanje tujcev in pripada k nji tudi polje, ki se spravi lahko v najem. Ponudbe in vprašanja naj se stavljajo na posojilniško načelstvo.

Pod ceno

prodavam razne predmete zaradi velike zaloge, ker sem opustil svojo „zgorjnjo trgovino“ v Šmihelu. Priporočam s tem svojo bogato zalogo blaga za obleke, sukno, loden, barhant, razne tvarine za ženske in moške obleke, platno, modrotiskano robo; največjo izbirko v robcih (adreach) za na glavo in za zimo; dalje sladkor (cuker), kavo, vse vrste moko in razno drugo špecerijsko blago, posebno pa železnino in usnje.

Kotli se dobé v najrazličnejših velikostih pod lastno ceno.

Priporočam se svojim dosedanjim in tudi novim odjemalcem.

Vid Morij,
trgovec v Šmihelu pri Pliberku.

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmogljivost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodejne patent-brizgalnice za grozdje in rastline „Syphonia“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki se delijo zastoj. — Zastopniki in prekučpi strojev se iščejo.

